

פרשת זכור

כל הנחשלים אחריך – את כל האנשים שהיו חסרי כח מחמת חטאם והיה הענן פולטם, אליהם יכל עמלק לגשת להלחם, אבל לכלל ישראל לא העיז לגשת.

ואתה עיף – צמא במדבר.

ויגע – עיף בדרך.

ולא ירא אלוקים – עמלק לא פחד מה' שיעניש אותו.

צווי למחותו

יט. והיה בהניח ה' אלוקיך לך מכל אויבך מסביב – אחרי שעם ישראל יכבשו את כל הארץ המובטחת ולא ידאגו מאויבים.

בארץ אשר ה' אלוקיך נותן לך נחלה לרשתה - בארץ ישראל אשר ה' נותן לך לירושה.⁷

תמחה את זכר עמלק – תמחק את זכר העם שנקרא עמלק מאיש ועד אשה מעולל ועד יונק משור ועד שה, שלא יהא שם עמלק נזכר אפילו על הבהמה, לומר בהמה זו משל עמלק היתה..

מתחת השמים – מהעולם.

לא תשכח

לא תשכח - צריך לזכור את המצוה הזו לתמיד.

ולהכניס בליבנו שנאה לעמלק. ועל ידי שנקרא את זה

בפה כל שנה ושנה נזכור כל השנה.

הפסוק	מתח קו	ביאורי מילים
קרך		חלק באדמה
ויזנב		לירושה
הנחשלים		מכל מקום בעולם
עיף		אנשים חסרי כח
יגע		הכה באלו שבסוף המתנה

⁷ כאשר תגיעו אל המנוחה תתפנו לנקום בו עד שתמחוהו מהעולם. אולם כתוב בפרשת בשלח מלחמה לה' בעמלק מדור דור. שה' נשבע שאין השם שלם ואין הכסא שלם עד שימחה שמו של עמלק בביאת המשיח.

א"כ ע"י ריבוי מקום לשכינה ולשם שמים בעולם בזה אנו לוחמים ברוח עמלק שהיא קרירות.

דבר זה צריך חיזוק תמיד, להרבות קידוש שמו בעולם, ובפרט בהניח, לא להדרם.

פרשת זכור

קוראים בסוף פרשת פי תצא

צווי לזכור

יז. זכור – זכור לעולם [ובפה בקריאת התורה כל שנה]

את אשר עשה לך – את מה שעשה לך הכוונה לכלל ישראל.⁸

עמלק – עמלק הוא עם שנולד מהנכד של עשיו שנקרא עמלק.

בדרך – כשהיינו בדרך ואין דרך העולם שאומה תוקפת את השניה כשנמצאת חסרת אונים באמצע הדרך.

בצאתכם ממצרים. – ועוד בזמן שיצאנו משעבוד מצרים.

ובמקום לעזור לישראל להתאושש מהשעבוד, עמלק בא לרדפם ולהפילם.⁹

מעשה עמלק

יח. אשר קרך בדרך – אשר קרר אותך. ומבארים חז"ל שהקירור היה ע"י הרפיון שבא מכפירה שזו טומאת עמלק שאמר על כל הניסים שנעשו לישראל שאינם ניסים אלא מקרה.¹⁰

דבר אחר לשון קרי וטומאה – שטימא אותם.

דבר אחר לשון קור וחום, צננך והפשירך מרתיחתך, שהיו העובדי כוכבים יראים להלחם בכם, ובא זה והתחיל והראה מקום לאחרים, משל לאמבטי רותחת שאין כל בריה יכולה לירד בתוכה, בא בן בליעל אחד קפץ וירד לתוכה, אף על פי שנכוה, הקרה אותה בפני אחרים.

ויזנב בך – עמלק חיפש לקחת מהחלשים שמזדנבים בקצה המחנה. [זו אכזריות נוראה, כי אפילו בין אויבים

מקובל שלא נטפלים לחלשים.]

⁸ צריך להרגיש שנאה שנחשב שעשה לכל יהודי בעצמו.

⁹ וכן בכל הדורות עמלק בא להלחם בישראל, וכמה שלחמו בו שוב ושוב עדיין לא נכחד.

¹⁰ וזה מה שכתוב ויספר לו מרדכי את כל אשר קרהו, מלשון קרך שבא המן מבני בניו של עמלק וגזר עליהם גזירה.

משהוא שנשאר לזכרון		נחלה
תמחק		לרשתה
עייף מהדרך הקשה		תמחה
צמא למים		זכר
קירר אותך		מתחת השמים